

ԿԱՐԳ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ԱՌԿԱ ՈՒՍՈՒԹՅԱՄԱԲ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ

1. Ընդհանուր դրույթներ

1. Կրեդիտային համակարգով առկա ուսուցմամբ ուսումնական գործընթացի կազմակերպման կարգը (այսուհետ՝ կարգ) սահմանում է Արցախի պետական համալսարանում (այսուհետ՝ ԱրՊՀ) բակալավրի և մագիստրոսի պատրաստման կրթական ծրագրերի կրեդիտային հենքով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման միասնական կանոնները:

2. Այն ընդգրկում է ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ընթացակարգերը, գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը, ինչպես նաև եզրափակիչ ատեստավորման կարգը:

3. Կարգում սահմանված են նաև կրեդիտային համակարգում գործածվող առանձին տերմիններ, նկարագրված՝ համակարգի բնութագրիներ, բնորոշ գործառույթներ և ընթացակարգեր:

2. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

2.1. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒՅԹՆԵՐԸ

Համաեվրոպական ECTS¹ կրեդիտային համակարգի հետևյալ սահմանումները և դրույթները ընդունված են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության բարձրագույն կրթության համակարգում և գործում են ԱրՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերում:

1. Կարողությունը գիտելիքի, ընկալման, ունակությունների և հմտությունների դիմացիկ համակցությունն է, որի ծնակորումը կրթական ծրագրի հիմնական նպատակն է: Այն կարող է լինել մասնագիտական (առանձնահատուկ ուսման տվյալ բնագավառի համար) և ընդհանուր (անկախ բնագավառից):

2. Կրթական արդյունքն այն է, ինչ պետք է գիտենա, հասկանա և (կամ) կարողանա անել ուսանողն ուսումնառության ավարտին: Կրթական արդյունքը գուգակցվում է համապատասխան գնահատման չափանիշով, որը հնարավորություն է տալիս դատել դասընթացով սահմանված կրթական արդյունքի ձեռքբերման մասին: Կրթական արդյունքը և գնահատման չափանիշը միասին սահմանում են կրեդիտի շնորհման պահանջները:

3. Կրթական (ուսումնական) մոդուլը ուսումնական ծրագրի ամենափոքր, համեմատաբար ինքնուրույն մասն է, որի համար կրեդիտ է տրվում: Կրթական մոդուլի ուսուցման տևողությունը 1 կիսամյակ է՝ դրանով սահմանված կրթական արդյունքների պարտադիր գնահատմամբ: Կրթական մոդուլի հատկացված կրեդիտները շնորհվում են ամբողջությամբ, այլ ոչ թե առանձին մասերով:

4. ECTS կրեդիտը դասընթացը (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ժամաքանակով արտահայտված ուսումնական բեռնվածքի չափման պայմանական միավորն է, որը տրվում է ուսանողին նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:

5. ECTS կրեդիտի կարևորագույն հատկանիշներն են.

- ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և փորձություններին, կուրսային և ավարտական աշխատանքների կատարումը, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, անհատական հետազոտությունը և այլն,
- Կրեդիտը չափում է միայն ուսանողի ուսումնական բեռնվածքը և չի գնահատում դասընթացի կամ կրթական մոդուլի բարդության աստիճանը, կարևորությունը և մակարդակը կրթական ծրագրում կամ ուսանողի կողմից դրա յուրացման որակը (գնահատականը),
- Կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների լրիվ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ թվանշանների) հետ միասին,
- ECTS կրեդիտը չի չափում դասախոսի ուսումնական գործունեության (դասավանդման) աշխատաժավալը: Այն չափում է ուսանողի ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,
- Կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշվում նրա ստացած թվանշաններով,

- Կրեդիտը չի չափում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով։ Կրեդիտային և գնահատման համակարգերի միջև փոխադարձ ներգործություն չկա։

6. Կրեդիտային համակարգը ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման (արժեվորման), կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ համապատասխան որակավորման աստիճանը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ բովանդակության և քանակի ձեռքբերումից հետո։

7. Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման ECTS համակարգը միասնական համաեվրոպական կրեդիտային համակարգ է, որտեղ ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածքը 1 ուստարում գնահատվում է 60 ECTS կրեդիտ։ Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում (ԵԲԿՏ) ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների արժեքորման, պաշտոնական ձանաշման և բուհից բուհ տեղափոխումը դյուրացնելու համար։

8. Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման ECTS համակարգի հատկանիշներն են։

- Կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագրով հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների քանակը,
- Կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ գնահատման ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին՝ դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, փորձուսուցմանը, կուրսային և ավարտական աշխատանքներին և այլն,
- Կրթական ծրագրից և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասընթացների ելքային կրթական արդյունքները և հատկացված կրեդիտները, ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, իրապարակվում են նախապես և հասանելի են դրանցից օգտվողներին (ուսանողներին և դասախոսներին)։

2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները

2.2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները երկուսն են՝

ա) կրեդիտների փոխանցում.

այս գործառույթը ենթադրում է ուսումնական ծրագրի (պլանի) բոլոր դասընթացների և կրթական մոդուլների աշխատածավակաների արտահայտում կրեդիտների օգնությամբ, ինչը հնարավոր է դարձնում կրեդիտներով արժեվորված կրթական արդյունքների փոխանցումը ծրագրերի և բուհերի միջև։

բ) կրեդիտների կուտակում

այս գործառույթի հրականացումը ենթադրում է կրթական կրեդիտների աստիճանական կուտակման գործընթացի առկայություն, ինչն իրականացվում է ուսանողի անհատական ուսումնական ծրագրի օգնությամբ։

Նշված գործառույթները բնութագրվում են մի շարք հատկանիշներով և ուղեկցվում համապատասխան ընթացակարգերով։

2.2.2. Կրեդիտների փոխանցման գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են։

- մոդուլացված ուսումնական ծրագրեր, որոնց բոլոր բաղադրամասերի (դասընթացներ, կրթական մոդուլներ, կուրսային և ավարտական աշխատանքներ, փորձուսուցում և այլն) աշխատածավականերն արտահայտված են ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածությունն (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն աշխատանք) արտահայտող ECTS կրեդիտներով,
- կրեդիտներով արտահայտված կրթական արդյունքների փոխադարձ ձանաշման և որոշակի թվով կրեդիտների՝ ծրագրից ծրագրի փոխանցման (տեղափոխման) հնարավորություն նույն բուհի ներսում կամ բուհերի միջև՝ ընդունող ծրագրի պահանջներին համապատասխան։

2.2.3. Կրեդիտների կուտակման գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են։

- ուսումնական ծրագրը բաղկացած է ինչպես պարտադիր, այնպես էլ ընտրովի դասընթացներից, որոնց յուրացման հաջորդականությունը սահմանափակվում է դասընթացների նախապայմաններով,
- ուսանողների կողմից դասընթացների ընտրության և դրանցում ընդգրկվելու համար գրանցման ընթացակարգերի առկայություն,
- ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրերի առկայություն,
- դասընթացների համար մեկից ավելի ուսումնական հոսքերի առկայության դեպքում ուսանողի կողմից դրանց ընտրության հնարավորություն՝ կախված դասընթացի կայացման ժամանակացուցից և (կամ) դասախոսի նախապատվությունից,
- ուսանողի կողմից ուսումնառության ինտենսիվության, հետևաբար նաև ուսումնառության ծրագրի տևողության կարգավորման հնարավորություն։

2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը

1. ԱրՊՀ-ում բակալավրի և մագիստրոսի կրթական աստիճաններում ուսանողի տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը սահմանվում է 1800 ժամ, որը համարժեք է 60 ECTS կրեդիտ։

2. 1 ECTS կրեդիտը համարժեք է ուսանողի 30 ժամ լրիվ (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն) ուսումնական բեռնվածությանը։

3. Ուսումնական տարվա տևողությունը 40 շաբաթ է, որից 32-ը տրամադրվում է ուսումնական պարագմունքներին: Ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է 2 կիսամյակով՝ աշնանային և գարնանային: Ըստ այդմ, կիսամյակի ուսումնական պարագմունքների տևողությունը սահմանվում է 16 շաբաթ, բացառությամբ բակալավրի կրթական ծրագրի 8-րդ կիսամյակի, որի տևողությունը 8 շաբաթ է:

4. Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լրիվ բեռնվածության առավելագույն չափը 45 ժամ է, որը համարժեք է 1,5 ակադեմիական կրեդիտի:

5. Բակալավրի կրթական ծրագրում ուսանողի շաբաթական լսարանային առավելագույն բեռնվածությունը կազմում է 30 ժամ², իսկ մագիստրոսի կրթական ծրագրում՝ 18 ժամ³:

6. Առկա ուսուցման համակարգում ընդգրկված ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն, իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ:

7. Որոշ դեպքերում ուսման բարձր առաջարիմություն ցուցաբերած ուսանողը սահմանված կարգով կարող է ստանձնել լրացուցիչ ուսումնական բեռնվածություն:

8. Բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատածավալը 240 կրեդիտ է, իսկ մագիստրոսի ծրագրինը՝ 120 կրեդիտ:

3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները

1. Ուսումնական ծրագրերում (պլաններում) ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների հետ միասին:

2. Սեճածավալ դասընթացները բաժանվում են առանձին կրթական մոդուլների՝ յուրաքանչյուրը 1 կիսամյակ տևողությամբ:

3. Դասընթացները (կրթական մոդուլները) իրենց բնույթով բաժանվում են 2 հիմնական խմբի
ա) պարտադիր դասընթացներ, որոնք անրագրված են որոշակի կիսամյակներում,
բ) ընտրովի դասընթացներ, որոնք առաջարկվող ցանկից ընտրում է ուսանողը, իսկ դրանց յուրացման կիսամյակը կարող է լինել ինչպես ամրագրված, այնպես էլ՝ ազատ:

4. Կրեդիտների հատկացումը

1. Կրթական ծրագրի առանձին մոդուլներին կրեդիտների հատկացումը ելնում է մոդուլով սահմանված կրթական արդյունքին հասնելու համար ուսանողից պահանջվող միջին աշխատաժամանակի (լրիվ ուսումնական բեռնվածության) իրատեսական կանխատեսումից:

2. Հատկացվող կրեդիտների թվի և լսարանային (կոնտակտային) ժամերի միջև միարժեք կապ չկա: Կրեդիտների թիվը կախված է նաև պարագմունքների ծեփությունը (դասախոսություն, սեմինար, գործնական կամ լաբորատոր պարագմունք և այլն), դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման մեթոդներից և այլն:

3. Դասընթացը մշակող ուսումնական կառույցը (ամբիոնը) այնպես է պլանավորում ուսանողի ուսումնական աշխատանքը, որ դրա կատարման համար պահանջվող ժամաքանակը համապատասխանի դասընթացին հատկացված կրեդիտի ժամային համարժեքն:

4. Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները պետք են ներկայացվեն ամբողջական թվերով:

5. Կրթական ծրագրերի ավարտական պահանջները

5.1. Բակալավրի ծրագրի

1. Բակալավրի որակավորման աստիճան ստանալու համար ԱրՊՀ ուսանողը պետք է հաջողությամբ լրացնի 240 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (ներառյալ կուրսային աշխատանքները և փորձությունը), որոնց համար հաշվարկված համրագրումարային միջին որակական գնահատականը (ՄՊԳ)⁴ պետք է կազմի առնվազն 8,00 (ներառյալ ամփոփիչ ատեստավորումը): (Խնդ. 04.05.2016թ. N15-L)

2. Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն մինչև 36 կրեդիտ հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացների կրթամասից (այդ թվում 4 կրեդիտ կամ ընդուրական դասընթացների առաջարկվող ցանկից), մինչև 8 կրեդիտ մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացների կրթամասից (ներառյալ 2 կրեդիտ կամ ընդուրական դասընթացների ցանկից) և առնվազն 20 կրեդիտ պրակտիկայից և եզրափակիչ ատեստավորումից: (փոկ. 04.05.2016թ. N15-L)

3. Մնացած 176 կրեդիտների բովանդակային կազմը սահմանվում է՝ ելեկտրոնային մասնագիտությամբ բակալավրի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ծեռքբերման պայմանից, և յուրաքանչյուր մասնագիտության համար տրվում է

² Առանց ֆիզիկաստիհարակության պարագմունքների

³ Առանց լրացական դասընթացների

⁴ ՄՊԳ-ի վերաբերյալ տես սույն կարգի 6.5 կետը

առանձին (ընդ որում, մինչև 24 կրեդիտ կարող է հատկացվել տվյալ մասնագիտության շրջանակներում որոշակի ուղղություններով մասնագիտացում իրականացնելու համար):

5.2. Մագիստրոսի ծրագիր

1.Մագիստրոսի որակավորման աստիճան ստանալու համար ԱրՊՀ ուսանողը ծրագրի կատարման արդյունքում պետք է հաջողությամբ լրացնի 120 կրեդիտ ուսումնագիտական բեռնվածություն, որի համար հաշվարկված հանրագումարային միջին որակական գնահատականը (ՄՌԳ) պետք է կազմի առնվազն 10,00:

2.Մինչև ծրագրի ամփոփիչ ատեսադրություն (մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն) ընկած ժամանակահատվածը ուսանողի ՄՌԳ-ը պետք է կազմի առնվազն 10,00: Հակառակ պարագայում, որակավորում ստանալու համար ուսանողը պետք է բարձրացնի իր առաջադիմության ցուցանիշը մինչև սահմանված նվազագույն արժեքը՝ կրկնելով անհրաժեշտ քանակությամբ դասընթացներ:

3.Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն առնվազն 6 կրեդիտ՝ ընդհանուր դասընթացների կրթամասից, և 48 կրեդիտ՝ հետազոտական կառուցամասից.

4.Մացած կրեդիտների (մինչև 66) բովանդակային կազմը սահմանվում է մասնագիտական պարտադիր կրթամասով և կամընտրական դասընթացներով՝ ելնելով տվյալ մասնագիտությամբ մագիստրոսի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ծեռքբերման պայմանից, և յուրաքանչյուր ծրագրի համար տրվում է առանձին (ընդ որում, մինչև 18 կրեդիտ հատկացվում է կամընտրական դասընթացների ծեռ որոշակի ուղղությամբ անհատական ուսուցում իրականացնելու համար):

6. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը

6.1. Համակարգի հիմնադրույթները

1.ԱրՊՀ-ում գործում է ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոն համակարգը, որի կիրարկման հիմնական նպատակներն են՝

ա) ուսումնական կիսամյակի ընթացքում գիտելիքների անընդհատ ստուգման և գնահատման օգնությամբ կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործնթաց, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը, ուսումնառության գործնթացում ներմուծել մրցակցության տարրեր և բարելավել դասահաճախումները,

բ)ընթացիկ քննությունների և ստուգումների իրականացման օգնությամբ ներմուծել դիագնոստիկ գնահատման տարրեր՝ գնահատման արդյունքները դասախոսների և ուսանողների կողմից օգտագործելով որպես հետադարձ կազմ դասավանդման և ուսումնառության շարունակական բարելավման և կատարողականի բարձրացման նպատակով, բարելավել դասընթացի արդյունարար գնահատման հիմնավորվածությունն ու արժանահավատությունը գիտելիքների գնահատման գործնթացում հաշվի առնելով ուսումնառության տարրեր բարադրիչները:

2. Գիտելիքների գնահատումը (ստուգումը) պարունակում է հետևյալ բաղադրիչները՝

ա) դասընթացին ուսանողի հաճախումների գնահատում դասահաճախումների հաշվառման օգնությամբ,

բ)դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի ակտիվության աստիճանի հաշվառում,

գ)դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) ենթաքայլման և ծրագրով նախատեսված անհատական առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ և ստուգումներ),

դ)ամբողջ դասընթացի կամ ուսումնական մոդուլի եզրափակիչ գնահատում քննաշրջանում, ինչը ենթադրում է դասընթացի կամ կրթական մոդուլի համար սահմանված կրթական վերջնարդյունքների ծեռքբերման մակարդակի գնահատում,

ե)ստուգման արդյունքների ինտեգրում՝ ուսումնական գործնթացին ուսանողի հաճախումների աստիճանի, դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի ակտիվության և ինքնուրույն աշխատանքների կատարման աստիճանի ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատումների հիման վրա դասընթացի (կրթական մոդուլի) արդյունավետ գնահատականի ծեռափորում:

6.2 Գնահատման մեթոդաբանությունը

6.2.1 Բակալավրի կրթական ծրագիր

1.Ելնելով տվյալ մասնագիտության համար նախատեսված դասընթացների (կրթական մոդուլների) աշխատաձավալներից, պարապմունքի ծեռից, դասավանդման մեթոդներից և հաշվի առնելով յուրաքանչյուր դասընթացի կարևորությունն ուսանողի մասնագիտական կարողությունների և ուսակությունների ծեռափոխման մեջ՝ մասնագիտության ուսումնական գործնթացի պլանով դասընթացներն ըստ գնահատման ծեռի բաժանվում են 2 խմբի.

ա) Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ,

բ) առանց Եզրափակիչ գնահատման դասընթացներ:

Բակալավրի կրթական ծրագրում յուրաքանչյուր կիսամյակային քննաշրջանում կարող է ներառվել Եզրափակիչ գնահատումով առավելագույնը 4 մասնագիտական դասընթաց, բացառությամբ առաջին կիսամյակի, որտեղ այդ դասընթացների քանակը սահմանափակվում է 3-ով:

2.Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացները քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող Եզրափակիչ քննության հետ մեկտեղ նախատեսում են 2 ընթացիկ (միջանկայ) ստուգում (քննություն):

ա)Ընթացիկ քննությունները անց են կացվում համակարգչով՝ թեստերի միջոցով:

բ) Եզրափակիչ քննությունը հիմնականում անցկացվում է բանավոր, իսկ որոշ դեպքերում նաև գրավոր ելնելով դասընթացի դասավանդման և ուսումնառության ձևերից, ինչպես նաև ակնկալվող կրթական վերջնադրյունների բնույթից: Քննության գրավոր անցկացումը պահանջում է համապատասխան հիմնավորում և թույլատրվում է ֆակուլտետի խորհրդի որոշմամբ:

3.Առանց Եզրափակիչ գնահատման դասընթացը գնահատվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների (գնահատումների) արդյունքներով: Ընթացիկ ստուգման ձևն ընտրում է դասընթացը կազմակերպողը:

4.Եզրափակիչ գնահատումով (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը/նիավորը (Գարդ.) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի հաճախումների աստիճանից՝ Գհաճ., որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը կարող է վաստակել 2 միավոր: Դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի հաճախումների աստիճանը գնահատվում է հետևյալ սանդրակով՝

Աղյուսակ 1

Հաճախումների աստիճանը (%)	Հատկացվող միավոր
86-100	2
70-85	1
< 70	0

Օրինակ 2. Եթե 64 լսարանային ժամ աշխատաժավայրով դասընթացից ուսանողն ունի 12 ժամ ամիարգելի և 4 ժամ հարգելի բացակայություն, ապա դասընթացին հաճախումների աստիճանը կլին՝

$$\left(1 - \frac{12}{64-4}\right) \times 100\% = (1 - 0,2) \times 100\% = 80\% :$$

Համաձայն աղյուսակի՝ Գհաճ. = 1 միավոր:

Դասընթացին ուսանողի հաճախումների աստիճանը որոշելիս հաշվի են առնվում հարգելի պատճառներով բացակայության դեպքում բաց թողնված դասաժամերը, եթե այն չի գերազանցում դասընթացի հատկացրած ժամաքանակի 25%-ը ու հավաստող սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքը կամ դիմումը դեկանատ է ներկայացվում հաճախումները վերսկսելուց հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Սահմանված կարգով ուսումնառության անհատական գրաֆիկի անցած ուսանողների հաճախումը գնահատվում է 2 միավոր:

բ)դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի ակտիվության աստիճանից, որի գնահատման մեթոդաբանությունը հաստատվում է ամբիոնի կողմից՝ հաշվի առնելով գործնական կամ լաբորատոր, ստուգողական աշխատանքների, ռեֆերատների, ինքնուրուն աշխատանքների կատարման աստիճանը՝ Գակտ., ուսանողը կարող է վաստակել առավելագույնը 2 միավոր (քայլը՝ 0.5 միավոր):

գ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ արդյունքներից (Գարդ1 և Գարդ2), որից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 5 միավոր:

դ) Եզրափակիչ քննության արդյունքից (Գեղը.), որը կարող է գնահատվել մինչև 6 միավոր: Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը/միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Q_{արդ} = Q_{հաճ.} + Q_{ակտ.} + Q_{Ընթ.1} + Q_{Ընթ.2} + Q_{եղո.}$$

Ըստ այդմ, Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացն ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները.

Աղյուսակ 2

Գնահատման բաղադրամասը	$Q_{հաճ.}$	$Q_{ակտ.}$	$Q_{Ընթ.1}$	$Q_{Ընթ.2}$	$Q_{եղո.}$	$Q_{արդ.}$
Միավորը	2	2	5	5	6	20

Օրինակ, եթե ուսանողի հաճախումը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, ակտիվությունը՝ 1 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված առաջին ընթացիկ քննությունից նա վաստակել է 2 միավոր, երկրորդից՝ 3, Եզրափակիչ քննությունից՝ 4 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի

$$Q_{արդ.} = 2 + 1 + 2 + 3 + 4 = 12:$$

Ե) Լաբորատոր աշխատանքի ծևեր ունեցող Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի ընթացիկ քննությանը ուսանողի մասնակցությունը թույլատրվում է նախորդող ժամանակահատվածում նախատեսված լաբորատոր աշխատանքների առնվազն 60% կատարողականի (փորձերի կատարում և հանձնում) դեպքում: Հակառակ պարագայում ուսանողին չի թույլատրվում մասնակցել ընթացիկ քննությանը, իսկ քննական անփոփագրում նրա անվան դիմաց դրվում է «0» միավոր:

5.Առանց Եզրափակիչ գնահատման դասընթացից (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը ($Q_{արդ.}$) ծևակությունը է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի հաճախումների աստիճանից՝ $Q_{հաճ.}$, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը կարող է վաստակել 2 միավոր (այսուսակ 1),

բ) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի ակտիվության աստիճանից, որի գնահատման մեթոդաբանությունը հաստատվում է ամբիոնի կողմից՝ հաշվի առնելով գործնական կամ լաբորատոր, ստուգողական աշխատանքների, ռեֆերատների, ինքնուրույն աշխատանքների կատարման աստիճանը՝ $Q_{ակտ.}$, ուսանողը կարող է վաստակել առավելագույնը 2 միավոր (քայլը՝ 0.5 միավոր),

գ) Ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ ստուգումների կատարման արդյունքներից (Σ $Ընթ.$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 8 միավոր: Ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում կարծ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր աշխատանքների, անհատական առաջադրանքների և նման կարգի այլ հանձնարարությունների կատարման միջոցով:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը/միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Q_{արդ.} = Q_{հաճ.} + Q_{ակտ.} + \Sigma Q_{Ընթ.}:$$

Ըստ այդմ, առանց Եզրափակիչ գնահատման դասընթացն ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները.

Աղյուսակ 3.

Գնահատման բաղադրամասը	$Q_{հաճ.}$	$Q_{ակտ.}$	$U_{Ընթ.1}$	$U_{Ընթ.2}$	$Q_{արդ.}$
Միավորը	2	2	8	8	20

Օրինակ, եթե ուսանողի հաճախումը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, ակտիվությունը՝ 1 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից (անհատական առաջադրանքների և գործնական հանձնարարությունների կատարումից) նա վաստակել է համապատասխանաբար 6 և 4 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝

$$Q_{\text{արդ.}} = 2 + 1 + 4 + 6 = 13:$$

6.Դասընթացների գնահատման վերը նկարագրված եղանակները կիրառվում են միայն մասնագիտական կրթամասի բաղկացուցիչ դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) գնահատման համար: Հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական, բնագիտական կրթամասերի բաղկացուցիչ դասընթացների գնահատումն իրականացվում է ավանդական եղանակով (ստուգարք կամ 20 միավորանց սանդղակով գնահատվող եզրափակիչ քննություն, որն իրականացվում է համակարգչի միջոցով՝ թեստային եղանակով) $Q_{\text{արդ.}} = Q_{\text{հաճ.}} + Q_{\text{ակտ.}} + Q_{\text{բն.}}: Q_{\text{հաճ.}} \text{ և } Q_{\text{ակտ.}} \text{ որոշվում է } 6.2 \text{ բաժնի } 5\text{-րդ կետի } \alpha \text{ և } \beta \text{ ենթակետերի համաձայն, իսկ } Q_{\text{բն.}} \text{ առավելագույնը } 16 \text{ միավոր է: } \text{Պրակտիկաները գնահատվում են ստուգարքի ծևով:}$

6.2.2 Մագիստրոսի կրթական ծրագիր

1. Մագիստրոսի կրթական ծրագրում ներառված բոլոր դասընթացները եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ են, որոնց գնահատման կառուցվածքը, սակայն, որոշ չափով տարբերվում է բակալավրի կրթական ծրագրի դասընթացների գնահատման վերը նկարագրված եղանակից:

2.Դասընթացը քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող եզրափակիչ քննության հետ մեկտեղ նախատեսում է 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննություն: Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների անցկացման ձևը դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի առաջարկությամբ հաստատում է ֆակուլտետի դեկանը:

3.Դասընթացից (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը ($Q_{\text{արդ.}}$) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում ըստ հետևյալ բաղադրամասերի

ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի հաճախումների աստիճանից, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 2 միավոր: Դասընթացին ուսանողի հաճախումների $Q_{\text{հաճ.}}$ միավորը որոշվում է 6.2.1. Կետում բակալավրի կրթական ծրագրի համար նկարագրված եղանակով (ուսումնառության անհատական ժամանակացույցով սովորող ուսանողի դասընթացի հաճախումների համար տրվող միավորների քանակը հաշվարկվում է նրա ինքնուրույն աշխատանքի կատարողականի հիման վրա),

բ) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի ակտիվության աստիճանից, որի գնահատման մեթոդաբանությունը հաստատվում է ամբիոնի կողմից՝ հաշվի առնելով գործնական կամ լաբորատոր, ստուգողական աշխատանքների, ռեֆերատների, ինքնուրույն աշխատանքների կատարման աստիճանից՝ $Q_{\text{ակտ.}}$, ուսանողը կարող է վաստակել առավելագույնը 2 միավոր (քայլը՝ 0.5 միավոր):

գ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկի արդյունքները ($Q_{\text{ընթ1}} \text{ և } Q_{\text{ընթ2}}$), որից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 5 միավոր:

դ) եզրափակիչ քննության արդյունքից ($Q_{\text{եզր.}}$), որը կարող է գնահատվել մինչև 6 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը/միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Q_{\text{արդ.}} = Q_{\text{հաճ.}} + Q_{\text{ակտ.}} + Q_{\text{ընթ1}} + Q_{\text{ընթ2}} + Q_{\text{եզր.}}:$$

Ըստ այդմ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթացն ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները.

Աղյուսակ 4

Գնահատման բաղադրամասը	$Q_{\text{հաճ.}}$	$Q_{\text{ակտ.}}$	$Q_{\text{ընթ1}}$	$Q_{\text{ընթ2}}$	$Q_{\text{եզր.}}$	$Q_{\text{արդ.}}$
Միավորը	2	2	5	5	6	20

Ե) լաբորատոր աշխատանքի ծևեր ունեցող եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի ընթացիկ քննությանը ուսանողի մասնակցությունը թույլատրվում է նախորդող ժամանակահատվածում նախատեսված լաբորատոր աշխատանքների առնվազն 60% կատարողականի (փորձերի կատարում և հանձնում) դեպքում: Հակառակ պարագայում ուսանողին չի թույլատրվում մասնակցել ընթացիկ քննությանը, իսկ քննական ամփոփագրում նրա անվան դիմաց դրվում է «0» միավոր:

4.Գնահատման վերը նկարագրված եղանակը կիրառվում է միայն ուսումնական կառուցանասի բաղկացուցիչ դասընթացների (բացի լրացական դասընթացներից) գնահատման համար: Հետազոտական կառուցանասի մոդուլները, այդ թվում նաև փորձուսուցումը, գնահատվում են ստուգարքի ծևով:

6.3 Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը

1. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների/ստուգումների ենթակա ուսումնական նյութի բովանդակությունը, համապատասխան հարցաշարերը և ժամանակացույցը, ինչպես նաև գնահատման չափանիշները հրապարակում են նախագծեակի առաջին 2 շաբաթների ընթացքում: (Ամբ. 20.12.2016 N35-Ն, որոշմամբ):

2. Ընթացիկ և ավանդական քննությունների ժամանակացույցերը կազմում է համապատասխան կենտրոնը և հաստատվում է ուսումնական աշխատանքների գծով պրոթեկտորի կողմից: Ընթացիկ քննությունների/ստուգումների և եզրափակիչ քննությունների ժամանակացույցերը կազմում են ֆակուլտետները և հաստատվում են ուսումնական աշխատանքների գծով պրոթեկտորի կողմից:

3. Ընթացիկ քննություններն անց են կացվում ուսումնառության կիսամյակի 7-8-րդ և 15-16-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 4-րդ և 8-րդ շաբաթներում): Ընթացիկ քննությունների օրը ուսանողը ազատվում է դասերից: Գնահատականը կլորացվում է մինչև տասնորդական նիշ:

4. Ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում յուրաքանչյուր 8 շաբաթը մեկ (8-րդ կիսամյակում՝ յուրաքանչյուր 4 շաբաթ մեկ): Ընթացիկ ստուգումն անց է կացվում դասընթացին դասացուցակով հատկացված ժամերին: Ընթացիկ ստուգումների օրը ուսանողը չի ազատվում դասերից:

5. Եզրափակիչ քննություններն անց են կացվում կիսամյակային քննաշրջաններում՝ 17-20-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 9-10-րդ շաբաթներում):

6. Բանավոր քննության (ստուգման) ավարտից հետո դասախոսը նույն օրը ամփոփագիրը ներկայացնում է դեկանատ, իսկ գրավոր քննության(ստուգման) արդյունքները դասախոսը պարտավոր է հրապարակել ոչ ուշ, քան երկու օրվա ընթացքում՝ ամփոփագիրը նույն օրը ներկայացնելով դեկանատ: (Կիոփ. 24.11. 2014 N 54-L որոշմամբ)

7. Գրավոր քննության (ստուգման) գնահատականը հրապարակելու պահից ուսանողն իրավունք ունի այն բողոքարկելու գնահատումն իրականացրած դասախոսին: Ուսանողի և դասախոսի համաձայնության դեպքում, որը ձևակերպվում է գրավոր, գնահատականը գրանցվում է ամփոփագրում, իսկ անհամաձայնության դեպքում ուսանողը գրավոր դիմում է ֆակուլտետի դեկանին: Բողոքարկման գործընթացն իրականացնում է ֆակուլտետի դեկանը հանձնաժողովի միջոցով, որի կազմում մտնում են ամբիոնի վարիչը, ամբիոնի դասախոսներից մեկը, դասընթացը վարող դասախոսը՝ ոչ ուշ քան մեկ օրվա ընթացքում:

Բանավոր քննության (ստուգման) գնահատականը ուսանողն իրավունք ունի բողոքարկելու քննող դասախոսին (հանձնաժողովին) այն հայտարարելու պահին՝ առանց լսարանից դուրս գալու: Ուսանողի և դասախոսի համաձայնության դեպքում գնահատականը գրանցվում է ամփոփագրում, իսկ անհամաձայնության դեպքում դասախոսը (ընթերական) դիմում է ամբիոնի վարիչին կամ նրա բացակայության դեպքում՝ ֆակուլտետի դեկանին: Բողոքարկման գործընթացն իրականացվում է մինչև ստուգման ավարտը ամբիոնի վարիչի, իսկ նրա բացակայության դեպքում՝ ֆակուլտետի դեկանի կողմից:

Բողոքարկման արդյունքում որոշում է ընդունվում դասախոսի (հանձնաժողովի) գնահատականի պահպանման, բարձրացման կամ իջեցման մասին, որն էլ արձանագրվում է ամփոփագրում: (Կիոփ. 24.11. 2014 N 54-L որոշմամբ)

6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը

1. ԱրՊՀ-ում ուսանողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է գնահատականների 20 միավորանոց սանդղակը, որը ներկայացված է ստորև.

Աղյուսակ 5.

Միավորը	Գնահատականը
18-ից մինչև 20	«Գերազանց»
13-ից մինչև 17.99	«Լավ»
8-ից մինչև 12.99	«Բավարար»
0-ից մինչև 7.99	«Անբավարար»
0	«Չներկայացած»
	«Ստուգված» /

Ուսանողի ստուգարքային գրքույկում և դասընթացի քննական ամփոփագրում գնահատման արդյունարար միավորի հետ մեկտեղ փակագծերում նշվում է նաև համապատասխան գնահատականը (օրինակ 19 (գերազ.)):

2.Դասընթացների համար, որոնցից ուսանողը վաստակել է 8-ից ցածր արդյունարար գնահատական/միավոր կամ գնահատվել է «չստուգված», կրեդիտներ չեն տրվում:

«Ստուգված» գնահատականի դեպքում ուսանողի օգտին վարկանիշային միավորներ չեն գրանցվում, հետևապես այդպիսի գնահատումը չի ազդում ուսանողի միջին որակական գնահատականի վրա:

6.5.Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

1.Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար ԱրՊՀ ֆակուլտետները յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են ակադեմիական տեղեկագիր⁵, որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի կողմից ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած արդյունարար գնահատականները՝ ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ծերթերումների որակը: Ուսանողների առաջադիմության ցուցանիշների հաշվարկման վերահսկողությունն իրականացնում է համալսարանական կրթության որակի ապահովման և միջազգային համագործակցության բաժինը:

2.Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ նրա ուսումնառության ողջ ընթացքում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:

3.Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները⁶:

- գումարային կրեդիտների քանակ
- գնահատված կրեդիտների քանակ
- վարկանիշային միավորներ
- միջին որակական գնահատական:

4.Գումարային կրեդիտը (Կ) կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած կրեդիտների գումարն է:

5.Գնահատված կրեդիտը (ԳԿ) գումարային կրեդիտների այն մասն է, որը գնահատված է տարբերակված գնահատականներով.

ԳԿ=ΣԿրեդիտ₁:

6.Վարկանիշային միավորը (ՎՄ) յուրաքանչյուր կրեդիտի համար ուսանողի ստացած գնահատականների գումարն է, որը հաշվարկվում է որպես առանձին դասընթացների (մոդուլների) գնահատված կրեդիտների և դրանց արդյունարար գնահատականների արտադրյալների գումարը.

ՎՄ=ΣԿրեդիտ₁хԳ_{առող1}:

որտեղ Գ_{առող1} տվյալ ուսումնական մոդուլից ստացված արդյունարար գնահատականն է (օրինակ, եթե 5 կրեդիտանոց դասընթացը գնահատվել է 12, ապա տվյալ դասընթացից վարկանիշային միավորը հավասար է 5 կրեդիտ $\times 12 = 60 \cdot 100$ հնարավորից):

7.Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) կրեդիտներով կշռված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները գնահատված կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 1/100-ի ճշտությամբ):

$$\text{ՄՈԳ} = \frac{\text{ՎՄ}}{\text{ԳԿ}}$$

⁵ Ակադեմիական տեղեկագրի օրինակները բակալավրի և մագստրոսի կրթական ծրագրերի համար կցված է սույն կարգին (հավելվածներ 1 և 2):

⁶ Տե՛ս ակադեմիական տեղեկագրի ձևը

8.Հաշվարկվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են կիսամյակային (հաշվարկված առանձին կիսամյակի համար) և արդյունարար (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՊԳ-երը:

6.6. Ուսման առաջադիմությունը

1.Ըստ ուսման առաջադիմության՝ ուսանողները դասակարգվում են առաջադիմող, փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող և հեռացման ենթակա:

2.Ուսանողը համարվում է առաջադիմող, եթե՝

ա) կիսամյակում ունի 30 կրեդիտ ուսումնական միջին բեռնվածություն,

բ) հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր պարտադիր դասընթացների կրեդիտները:

3. Ուսանողը համարվում է փորձաշրջանի կարգավիճակում, եթե չի բավարարել նախորդ կետում նշված պայմաններից որևէ մեկը, և նրան թույլատրվել է մասնակցել ակադեմիական պարտքերի մարմանը (լուծարքին):

4.Փորձաշրջանի կարգավիճակ ունեցող ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բարձրացնելու ուսման առաջադիմությունը ծրագրի նվազագույն պահանջներին համապատասխան:

5.Բակալավրի կրթական ծրագրի համար փորձաշրջանի տևողությունը համընկնում է ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանի հետ, իսկ մագիստրոսի ծրագրում ուսանողին կարող է տրվել նաև լրացուցիչ ժամանակ՝ դասընթացը կրկնելու համար:

6.Փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող ուսանողը համարվում է հեռացման ենթակա, եթե սահմանված ժամկետում դուրս չի գալիս այդ կարգավիճակից: Հեռացված ուսանողի վերականգնումը կատարվում է նոյն կիսամյակում ուսումնառության նախորդ ընթացքում վաստակած բոլոր կրեդիտների պահպանմամբ:

7. Հեռացման ենթակա ուսանողը կարող է իր դիմումի համաձայն թողնվել նոյն կուրսում՝ ուսման վարձը պարտադիր վճարելու պայմանով:

8. Միևնույն կրթական ծրագրում ընդգրկված տարբեր ուսումնական բեռնվածություն ունեցող ուսանողների ակադեմիական առաջադիմությունները համեմատվում են (ուսանողական նպաստներ, պետական, ներբուհական և այլ տեսակի կրթաթոշակներ հատկացնելիս) նրանց վարկանիշային միավորի օգնությամբ:

7.Քննությունների վերահանձնումը և դասընթացի կրկնումը

1. Քննությանը կամ ստուգմանը չներկայանալը համարվում է հարգելի միայն այն դեպքում, եթե ուսանողը մինչև քննության օրը ներառյալ հիվանդության մասին գրավոր իրազեկում է դեկանատ, իսկ հիվանդության վերաբերյալ համապատասխան բժշկական տեղեկանքը ներկայացնում է բուժման շրջանի ավարտին հաջորդող 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2.Ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների կամ ստուգումների արդյունքների վերահանձնում, այդ թվում նաև ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում, չի թույլատրվում:

3.Հարգելի պատճառով 1-ին ընթացիկ քննությանը կամ ստուգմանը չներկայանալու դեպքում՝ ուսանողը կարող է այն հանձնել մինչև հաջորդ ընթացիկ քննությունը կամ ստուգումը, իսկ 2-րդ ընթացիկ քննության կամ ստուգման դեպքում՝ մինչև եզրափակիչ քննությունը, հիվանդության շրջանի ավարտից հետո հնգօրյա ժամկետում, դեկանի կամ համապատասխան ստորաբաժաննան կողմից հաստատված ժամանակացույցով:

4.Հարգելի պատճառներով եզրափակիչ քննությանը չներկայացած ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման շրջանում կարող է վերահանձնել այն:

5. Սահմանվում է ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) երկու շրջան (առանձին դեպքերում ռեկտորի որոշմամբ կարող է սահմանվել 3-րդ լուծարքի շրջան), որոնց ընթացքում ստուգարքների և քննությունների վերահանձնումը կազմակերպվում է միայն ռեկտորի հրամանով ձևավորված քննական հանձնաժողովներով: Ակադեմիական պարտքերի մարման վերջնաժամկետ է սահմանվում ընթացիկ կիսամյակի երրորդ շաբաթվա վերջը:(Խմբ. 31.01.2017թ. N1-Լ որոշմամբ)

6.Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չապահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում բարձրացնում է իր արդյունարար միավորը մինչև անցողիկ 8-ը:

Օրինակ, եթե ուսանողի հաճախումը դասընթացին գնահատվել է 1 միավոր, ակտիվությունը՝ 1 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունարար միավորը կլինի Գայոր= $1 + 1 + 1 + 2 = 5$, որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է այն 16

միավորանոց սանդղակով (Գհաճ և Գակու պահպանվում են), սակայն նրա արդյունարար միավորը չի կարող գերազանցել անհրաժեշտ նվազագույնը՝ $\alpha_{առդ} \leq 8$:

7.Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չափահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի եզրափակիչ քննությունը՝ վերջինիս համար սահմանված 6 միավորի ճեռքբերման հնարավորությամբ:

Օրինակ, եթե ուսանողի հաճախումը դասընթացին գնահատվել է 1 միավոր, իսկ ակտիվությունը 0.5 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 2 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կիմի՝ $\alpha_{առդ} = 1 + 0.5 + 1 + 2 + 2 = 6.5$ որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է միայն եզրափակիչ քննությունը՝ սահմանված 6 միավորի ճեռքբերման հնարավորությամբ: Օրինակ, եթե եզրափակիչ քննության լուծարքում նա վաստակել է 5 միավոր, ապա $\alpha_{առդ} = 1+0.5+1+2+5 = 9.5$:

7.1. Եթե ուսանողը 1-5 կիսամյակներում եզրափակիչ գնահատումով դասընթացից մինչև եզրափակիչ քննությունը հավաքնել է 2-ից ցածր միավոր, ապա ուսանողին, իր դիմումի համաձայն, հնարավորություն է տրվում կրկնել տվյալ դասընթացը 2-6 կիսամյակներում (հաջորդ ուսումնական տարում համապատասխան կուրսի հետ, անհատական ծրագրով, հեռակա ուսուցման համակարգի ժամանակ) և ստուգման ընթացակարգը անցնել տվյալ դասընթացի համար նախատեսված գնահատման համակարգով: Հակառակ դեպքում ուսանողը հեռացվում է համալսարանից:(լրաց. 29.02.2016թ. N3-L)(փոփ. 31.08.2016թ. N21-L)

8. Եթե մագիստրոսական ծրագրում դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորը գտնվում է 5-7 միավորի տիրույթում, ապա թույլատրվում է դասընթացի վերահանձնում՝ նախորդ կետում նշված պահանջներին համապատասխան: Մագիստրոսական ծրագրով սովորող ուսանողը 4 միավոր և ցածր արդյունք ունենալու դեպքում պարտավոր է կրկնել դասընթացը:(փոփ. 18.04.2016թ. N5-L)

9.Ավանդական գնահատումով դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը անհարգելի պատճառով չափահոված ուսանողն իրավունք ունի այն լրացնելու և հանձնելու ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում (Գհաճ և Գակու պահպանվում են), սակայն չի կարող վաստակել ավելի, քան անցողիկ 8 միավորը:

Անցողիկ արդյունարար գնահատված դասընթացի քննության վերահանձնում չի թույլատրվում:

10. Մագիստրոսական ծրագրով սովորող ուսումնառության 1-ին և 2-րդ կիսամյակներում առավելագույնը 2 դասընթաց չհանձնած ուսանողին, իր դիմումի համաձայն, հնարավորություն է տրվում կրկնել տվյալ դասընթացը 2-3-րդ կիսամյակներում (հաջորդ ուսումնական տարում՝ համապատասխան կուրսի հետ, անհատական ծրագրով, հեռակա ուսուցման համակարգի ուսումնական պարագմունքների ժամանակ): 3-րդ կիսամյակում որևէ դասընթաց չհանձնած (0-4 միավոր վաստակած) ուսանողը հեռացվում է համալսարանից:(փոփ. 18.04.2016թ. N5-L)

11.Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:

12.Կրեդիտների կուտակման գործառույթի շնորհիվ վերանում է տարբեր պատճառներով ուսումնառությունն ընդհատած և այն վերսկսող ուսանողի կողմից կիսամյակն ամբողջությամբ կրկնելու անհրաժեշտությունը:

8. Մագիստրոսի ծրագրի ուսումնակամ կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը

1.Ուսումնառության առաջին կիսամյակի սկզբում մագիստրոսական ծրագրում ընդգրկված ուսանողը ծրագրի դեկավարից ստանում է ուսումնառության իր անհատական ծրագրի ծևաթերթը, որտեղ նախապես լրացված են ուսումնական և հետազոտական կառուցամասերի բարկացուցիչ դասընթացները և գիտակրթական մոդուլները՝ բացառությամբ կամընտրական դասընթացների:

2.Անհատական ծրագրում տրվում է դասընթացների ընտրացանկն ըստ ուսման տարիների և կիսամյակների՝ որանց հատկացված կրեդիտների հետ միասին: Մագիստրոսի կրթական ծրագրի ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրի ծևաթերթը բերված է հավելված 3-ում:

3. Ուսման առաջին շաբաթում ուսանողն լրացնում է կամընտրական դասընթացները ուսումնառության իր անհատական ծրագրում, որն այնուհետև հաստատվում է ծրագրի դեկավարի կողմից և ներկայացվում դեկանատ:

4.Անհատական ծրագրում ներառված տվյալ կիսամյակի կամընտրական դասընթացներին ուսանողների գրանցումն իրականացվում է համապատասխան ֆակուլտետում: Բոլոր ուսանողները պետք է գրանցված լինեն մինչև տվյալ կիսամյակի 2-րդ շաբաթվա վերջը: Սահմանված վերջնաժամկետից հետո դասընթացներին մասնակցելու բոլոր տեսակի գրանցումները դադարեցվում են:

5.Հետագա կիսամյակների ընթացքում, անհրաժեշտության դեպքում, ուսանողը կարող է փոփոխություններ կատարել ուսումնառության իր անհատական ծրագրի դասընթացների ընտրացանկում նախապես ստանալով ծրագրի դեկավարի համաձայնությունը: Ուսումնառության անհատական ծրագրի փոփոխությունների ծևաթերթը բերված է հավելված 4-ում:

6. Դասընթացի փոփոխությունը կարող է կատարվել նաև մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման նախաձեռնությամբ, եթե տվյալ դասընթացում բավարար թվով մասնակիցներ չեն ընդգրկվել:

7. Անհատական ծրագրի փոփոխությունը Ենթադրում է դասընթացի բացթողում, նոր դասընթացի ընտրություն (ավելացում) ընտրացանկում, որի իրականացման ընթացակարգը հետևյալն է.

-ուսանողը կարող է բաց թողնել իր ընտրած դասընթացը մինչև պարապմունքների 2-րդ շաբաթվա վերջը,

- տվյալ կիսամյակի 3-րդից մինչև 4-րդ շաբաթվա վերջը բացթողումը ձևակերպելու համար ուսանողը պետք է ստանա նաև դասընթացը վարող դասախոսի և ծրագրի դեկավարի համաձայնությունը,

-ուսանողն իր ընտրացանկում նոր դասընթաց կարող է ավելացնել դասընթացը վարող դասախոսի համաձայնությամբ մինչև պարապմունքների 2-րդ շաբաթվա վերջը:

8. Նախորդող կրթական աստիճանի մասնագիտության փոփոխությամբ մագիստրոսական ծրագրում ընդգրկված ուսանողների համար ուսումնառության 1-ին շաբաթվա ընթացքում կարող են նշանակվել լրացական դասընթացներ: Լրացական դասընթացներ նշանակելու հարցը համապատասխան հարցազրույցից հետո առաջարկվում է մագիստրոսական ծրագրի դեկավարի կողմից և համաձայնեցվում մասնագիտացնող ուսումնական ստորաբաժանման հետ:

9. Ուսանողը պատասխանատու է ուսումնառության իր անհատական ծրագրի ճշտության և ամբողջականության ապահովման համար:

10. Համալսարանն իրեն իրավունք է վերապահում հանել ցանկացած դասընթացի առաջադրումը տվյալ կիսամյակում, եթե դրանում ընդգրկված չեն բավարար թվով ուսանողներ:

9. Մագիստրոսի ծրագրի հետազոտական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը

1. Կիսամյակի առաջին երկու շաբաթվա ընթացքում մագիստրոսական ծրագրի դեկավարը կազմում և ուսանողներին է տրամադրում տվյալ կիսամյակի հետազոտական աշխատանքների ալիանը (ծրագրի հետազոտական կառուցամասով նախատեսվող գիտակրթական մոդուլների կազմակերպման ժամանակացույցը):

2. Ծրագրի հետազոտական կառուցամասով նախատեսված գիտակրթական մոդուլների կատարողականի ստուգման համար կիրավում է ատեստավորում: Ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանքի և փորձությունան ատեստավորումը կատարում է մագիստրանտի գիտական դեկավարը, որը լրացված ատեստավորման թերթիկը անձամբ հանձնում է ամբիոն: Գիտական սեմինարի ատեստավորումը կատարում է ամբիոնի վարիչը, որը լրացված ատեստավորման թերթիկը անձամբ հանձնում է դեկանատ:

3. Ուսումնառության 1-ին կիսամյակի ավարտին ծրագրի համապատասխան հետազոտական մոդուլից ատեստավորում չստացած ուսանողին հնարավորություն է տրվում շարունակելու ուսումն 2-րդ կիսամյակում այդ ընթացքում կատարելով չատեստավորված մոդուլով նախատեսված անավարտ աշխատանքը: 2-րդ և 3-րդ կիսամյակներում որևէ հետազոտական մոդուլով չատեստավորված ուսանողն ազատվում է համալսարանից:

10. Դասընթացների տեղեկագիրը

1. Համալսարանը յուրաքանչյուր տարի իրապարակում է ԱրՊՀ դասընթացների տեղեկագիրը (տպագրված և (կամ) կայքում տեղադրված էլեկտրոնային տարբերակով), որը նաև կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ուղեցույց է:

2. Դասընթացների տեղեկագիրը նախատեսված է համալսարանում իրականացվող կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է.

ա) ընդհանուր տեղեկություն բուհի վերաբերյալ՝ տեսակը և կարգավիճակը, ուսումնական ստորաբաժանումները, առաջարկվող կրթական ծրագրերը, ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը, ներբուհական հիմնական կանոնները (հատկապես կրեդիտների պաշտոնական ձանաշման և փոխանցման վերաբերյալ) և այլն:

բ) տեղեկություն կրթական ծրագրերի վերաբերյալ.

- ընդհանուր նկարագրություն՝ շնորհվող որակավորումը, մուտքի շեմային պահանջները, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, կրթությունը շարունակելու հնարավորությունները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, քննական կանոնները և գնահատման կարգը, ավարտական ատեստավորման ձևերը, փորձությունան վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,
- առանձին դասընթացի նկարագրություն՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը (որը պետք է պարունակի տեղեկատվություն դասընթացի տեսակի և մակարդակի վերաբերյալ), ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (նաև շաբաթական լսարանային ժամերն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և

- (կամ) փոխանցելի կարողություններով ու ձիրքերով, դասընթացի համառոտագիրը (հակիրձ բովանդակությունը/թեմաները), անհրաժեշտ նախապայմանները, երաշխավորվող գրականությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները, դասավանդման լեզուն և այլն:
- գ) ընդհանուր տեղեկատվություն ուսանողների համար.
- նյութական օգնության հնարավորությունները, ուսման վարձերի գեղշման և փոխհատուցման պայմաններն ու կանոնները, գործող ուսանողական ծառայությունները, ուսանողներին հասանելի ուսումնական/լաբորատոր ենթակառուցվածքները և այլն:

11. Կրթական ծրագրերի եզրափակիչ ատեստավորումը

11.1 Բակալավրի ծրագիր

11.Ուսանողի կողմից ծրագրի ընդհանուր կրթական արդյունքների համապատասխան կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերումը հաստատվում է ավարտական աշխատանքի (նախագիծ, թեզ և այլն) կատարմամբ, պաշտպանությամբ կամ ծրագրի ավարտից հետո կազմակերպվող ամփոփիչ ատեստավորման քննությամբ, որը չի կրկնում կիսամյակային քննություններով հաստատված կրթական արդյունքների գնահատումները:(Խնդ. 04.05.2016թ. N15-L)

2. Ավարտական աշխատանքի թեման և դեկավարը ընտրվում և հաստատվում են մինչև ավարտական ուստարվա նոյեմբերի 1-ը: Աշխատանքի կատարումը և կազմումը իրականացվում են ավարտական տարվա ընթացքում:

3.Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման համար հատկացվում են ուսումնառության վերջին 4 շաբաթները, որոնց ընթացքում նախատեսվում է:

ա)ավարտական աշխատանքի նախնական պաշտպանություն, պաշտպանությունից մեկ ամիս առաջ թողարկող ամբիոնում: Եական դիտողությունների արկայության դեպքում բակալավրի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում լրամշակել աշխատանքը և լրացրիչ քննարկման ներկայացնել այն: Դրական եզրակացության դեպքում մասնագիտացնող ամբիոնի կողմից աշխատանքը երաշխավորվում է պաշտպանության:

բ) աշխատանքի ներկայացումը մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) քննարկմանը, պաշտպանությունից 10 օր առաջ: Աշխատանքի հետ ներկայացվում է գիտական դեկավարի կարծիքը, որը ներառում է կատարված աշխատանքի վերաբերյալ դրական եզրակացություն:

գ) մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) կողմից աշխատանքը գրախոսության ուղարկելու կազմակերպում,

դ) ավարտական աշխատանքի հրապարակային պաշտպանություն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում և բակալավրի աստիճանի շնորհում:

4.Ավարտական աշխատանքների պաշտպանության և ամփոփիչ ատեստավորման քննության կազմակերպումը և իրականացումը կատարվում է՝ համաձայն ԼՂՀ ԿԳ նախարարության կողմից սահմանված կարգի:(վիճ. 04.05.2016թ. N15-L)

5.Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության և ամփոփիչ ատեստավորման քննության գնահատումը կատարվում է սույն կարգի աղյուսակ 5-ում ներկայացված 20 միավորանոց սանդղակով:

6. Ավարտական աշխատանքի ներկայացումը, պաշտպանությունը և գնահատումը կատարվում է՝ համաձայն ԱրՊՀ գիտական խորհրդի կողմից 2014 թվականի հունվարի 31-ին հաստատված՝ ««Կուրսային (դասընթացային-գիտական) աշխատանքի նախապատրաստման և պաշտպանության»,«Ավարտական աշխատանքի նախապատրաստման և պաշտպանության», «Մագիստրոսական թեզի նախապատրաստման և պաշտպանության»» կանոնակարգերը հաստատելու մասին N 1-Լ որոշման:

7.Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի անդամների կողմից ավարտական աշխատանքի գնահատումները կատարվում են սահմանված նմուշի գնահատման ծնաթերթում (տե՛ս հավելված 5):

11.2. Մագիստրոսի ծրագիր

1.Ուսանողի կողմից մագիստրոսի ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներին համապատասխան մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը հաստատվում է մագիստրոսական թեզի կատարումով և պաշտպանությամբ:

2.Մագիստրոսական թեզի գիտական դեկավարի նշանակումը և թեմայի հաստատումը իրականացվում է 1-ին կիսամյակում: Համապատասխան ընթացակարգը ներառում է.

- ծրագրի դեկավարի հետ խորհրդատվությունների անցկացում, որոնց ընթացքում ձգրտվում են մագիստրանտի հետազոտական հետաքրքրությունները, կազմակերպվում է հանդիպում տվյալ մագիստրոսական ծրագրի թեզերի դեկավարների հետ,

-գիտական դեկավարի հետ թեմայի ընտրության վերաբերյալ խորհրդատվությունների անցկացում,

- մագիստրոսական թեզի համաձայնեցված թեմաների և գիտական դեկավարների թեկնածությունների ներկայացում մագիստրոսական ծրագրին իրականացնող ամբիոնի (միջամբիոնային հանձնախմբի) հաստատմանը, գիտական դեկավարի նշանակումը,

- ամբիոնի կողմից հաստատված մագիստրոսական թեզի թեմաները և նշանակված դեկավարների ցուցակները ներկայացվում են ռեկտորի հաստատմանը մինչև տվյալ ուսումնական տարվա նոյեմբերի 1-ը:

3.Մագիստրոսական թեզի պաշտպանության կազմակերպման համար հատկացվում են ուսումնառության վերջին 4 շաբաթները, որոնց ընթացքում նախատեսվում է.

ա)թեզի նախնական պաշտպանություն թողարկող ամբիոնում (միջամբիոնային հանձնախմբում) պաշտպանությունից մեկ ամիս առաջ: Եական դիտողությունների առկայության դեպքում մագիստրոսի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում լրացնակել աշխատանքը և լրացնիչ քննարկման ներկայացնել այն: Լրացնիչ քննարկման արդյունքում դրական եզրակացության դեպքում մագիստրոսական ծրագրին իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման կողմից թեզը երաշխավորվում է պաշտպանության,

բ) թեզի ներկայացում մագիստրոսական ծրագրին իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման քննարկմանը պաշտպանությունից 10 օր առաջ: Թեզի հետ ներկայացվում է գիտական դեկավարի կարծիքը, որը պետք է ներառի կատարված աշխատանքի վերաբերյալ դրական եզրակացություն,

գ) մագիստրոսական թեզի գրախոսության կազմակերպում,

դ) մագիստրոսական թեզի հրապարակային պաշտպանություն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում և մագիստրոսի աստիճանի շնորհում:

4. Մագիստրոսական թեզի պաշտպանությունն իրականացվում է համաձայն ԼՂՀ ԿԳ նախարարության կողմից սահմանված կարգի:

5.Մագիստրոսական թեզի գնահատումը կատարվում է աղյուսակ 5-ում ներկայացված 20 միավորանոց սանդղակով:

6.Մագիստրոսական թեզի ներկայացումը, պաշտպանությունը և գնահատումը կատարվում է՝ համաձայն ԱրՊՀ գիտական խորհրդի կողմից 2014 թվականի հունվարի 31-ին հաստատված՝ ««Կուրսային (դասընթացային-գիտական) աշխատանքի նախապատրաստման և պաշտպանության», «Ավարտական աշխատանքի նախապատրաստման և պաշտպանության», «Մագիստրոսական թեզի նախապատրաստման և պաշտպանության»» կանոնակարգերը հաստատելու մասին N 1-Ն որոշման:

7.Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի անդամների կողմից մագիստրոսական թեզի գնահատումները կատարվում են սահմանված նմուշի գնահատման ձևաթերթում (տե՛ս հավելված 6):

12. Կրեդիտների փոխանցումը

1. Այլ բուհերից ԱրՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրեր կրեդիտները փոխանցելի են առանձին դասընթացների, դասընթացների խմբի կամ ուսումնառության որոշակի շրջանների (կիսամյակ, ուստարի) տեսքով: Փոխանցումը կատարվում է ուսանողի հայտի հիման վրա՝ երկու բուհերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ ECTS կրեդիտների փոխանցման կանոնների պահպանմամբ:

2.Այլ ուսումնական ծրագրից ԱրՊՀ բակալավրի ուսումնական ծրագրի կրեդիտներ կարող են փոխանցվել, եթե՝

ա) դրանց բովանդակությունները միանման են,

բ) կան բովանդակային ոչ էական տարրերություններ,

գ) առկա են բովանդակային տարրերություններ, սակայն վերջնական կրթական արդյունքները համարժեք են:

3.Այլ բուհում ԱրՊՀ ուսանողի ուսումնառության որոշակի շրջանի (կիսամյակ, ուստարի) անցկացման դեպքում այդ ժամանակահատվածում ուսումնառության ծրագրը դարձնում է եռակողմ համաձայնագրի առարկա՝ ուսանողի, ԱրՊՀ-ի և ընդունող/հյուրընկալողի բուհի միջև:

4.Կրեդիտների փոխանցման և ուսանողների միջբուհական փոխանակման գործընթացների կազմակերպման համար ԱրՊՀ-ն նշանակում է ECTS-ի բուհական համակարգող:

13. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները

Սույն կարգով կարգավորվող հարաբերությունների շրջանակում ուսանողը

1. պարտավոր է՝

ա) ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման կարգին և խստորեն հետևել դրա պահանջներին,

բ) կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահմանված պահանջները,

գ) կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին:

2. իրավունք ունի՝

ա) ընտրելու տվյալ մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսուցման համար համալսարանի կողմից առաջարկվող ոչ պարտադիր դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,

- բ) միջբուհական փոխանակման և (կամ) ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան (կիսամյակ, ուստարի) ուսումնառելու այլ բուհում (ներառյալ՝ օտարերկրյա),
- գ) փոխադրվելու մեկ կամ այլ բուհ (ներառյալ օտարերկրյա)` համաձայն ԼՂՀ կառավարության սահմանած կարգի,
- դ) ցանկացած կրթական աստիճանում ընդհատելու կամ շարունակելու ուսումնառությունը ԱրՊՀ-ում՝ համաձայն գործող կարգի,
- ե) հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝ ավարտած ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտած մասի համար: